

Har været offentliggjort i Aa-Kanden, kirkeblad for Pedersker og Aaker Sogne, i 2010:

Boakjælingernes Kjærkestaj

Af P.O. Gaalaas-Hansen

Det er trist, at en del gode stednavne er gået tabt - eller er ved at gå tabt.

Jeg skal derfor her genopfriske et sådant.

Men først en lille omvej:

Da den mærkelige indretning, som kaldes NaturBornholm, blev bygget, var der megen diskussion om, hvad vejen skulle kaldes. Resultatet blev Grønningen. Et navn, der for 70-80 år siden var forbundet med en vejstump ved Præstedammens nordre kant, fra Østergade til Nybyvej vis à vis præstens havelåge. I endnu ældre tider var hele området ved Præstedammen omtalt som Grønningen.

Ingen havde imidlertid nu følelser for navnets tilknytning til dette sted. Borgmesteren var førd, og flere af byrødderne kom fra nabosognene, så man flyttede, som det så ofte har været tilfældet, med gamle stednavne, når førda og indflyttre skulle bestemme, ganske enkelt navnet over på den anden side af Præstegården.

At den nye vej egentlig var en meget gammel vej med et helt specifikt navn, tænkte ingen på.

Vi må imidlertid ligesom vejen begynde et helt andet sted. Vejen startede nemlig ikke i byen!

Når Boakjælingerne - altså fiskerkonerne fra Boderne - jeg skrev ikke Bonakjælinger, det er noget andet! - skull gå til kirken, gik vejen fra fiskerlejet op til Saksebro, hvor mejeriet Bøsthøj blev bygget. Dette er senere ombygget til vandrerhjem og omdøbt til Rosengården - hvor romantisk!

Videre fulgte stien stort set den nuværende vej over Lykjer (Løkker) til det nuværende vejkrydst lige vest for Ugleenge Station. Uglerne har forresten også noget at gøre med førda navngivere og misforståelser, men det skal jeg ikke komme nærmere ind på her. Så drejede stien mod vest, for ganske kort efter at dreje mod nord ind mod Ulaenjana forbi "Dænj hvide mærn" - en stor vandreblok, der på afstand kunne se ud som en hvid hest. Den er forlængst sprængt i småstykker og omdannet til vejmaterialer.

Nu fortsatte man videre nordpå tæt vest for "Dænj søndre gårinj unje klintinj" - den nuværende Store Klintgård. Videre gik det mod nord indtil et stengærde, hvor stigningen op over Klinten begyndte. På nordsiden af gærdet svingede stien lidt mod vest og førte til åbning i stien mod marken, som tilhøre ejendommen På Bakkanj. Så fulgte man skellet mellem denne ejendom og den vestenfor liggende, krydsede hulvejen, som førte fra ejendommene i Nyby til møllerne ude på Baunet. Nu var man så fremme ved Præstejorn - det der tilhøre Præstegården. Her fulgte stien markskellet frem til Præstegårdens vestre havegærde. I den nordre ende af Præstegårdens vestre længe var et større værelse afsat som Pytestaua - en stue, hvor man kunne pynte på sig før man gik i kirken.

Man burde vel have taget vare på mindet om strabadserne for at komme til kirken i ældre tider. Det er faktisk ikke mere end hundrede år siden, at den eneste måde for ubemidlede at tage sig frem på, var at bruge benene, og den her beskrevne sti var i brug. På et målebordsblad fra Geodætisk Institut, trykt i 1943, findes del af den fortsat indteget.

En fin måde havde været at genopvække det gamle navn: Boakjælingernes Kjærkestaj-